

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
GABRIELLA VELLA**

Seduta tal-15 ta' Jannar, 2010

Avviz Numru. 287/2006

Satariano Limited (C-12143)

Vs

Scala Developments Limited (C-18453)

II-Qorti,

Rat I-Avviz ipprezentat mis-socjetà Satariano Limited permezz ta' liema qed titlob li is-socjetà Scala Developments Limited tigi kkundannata thallasha s-somma ta' elfejn u hamsa u sittin Lira Maltija u hamsa u sebghin centezmu (Lm2,065.75) [illum ekwivalenti ghal erbat elef tmien mijia u hdax-il Euro u disghin centezmu (€4,811.90)], bilanc minn somma akbar rappresentanti prezz ta' merkanzija mibjugha lis-socjetà konvenuta u debitament ikkonsenjata fuq ordni ta' dik l-istess socjetà; bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' zewg ittri ufficjali datati 9 ta' Settembru 2005 u 13 ta' Ottubru 2005, u bl-imghax legali dekoribbli skond kull fattura murija fl- *statement of account*

Kopja Informali ta' Sentenza

esebit mis-socjetà attrici sad-data tal-hlas effettiv tas-somma kollha, kontra s-socjetà konvenuta.

Rat in-Nota ta' I-Eccezzjonijiet tas-socjetà konvenuta fejn eccepier illi: (a) it-talba tas-socjetà attrici hija infondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi respinta bl-ispjjez kontra tagħha għaliex mhux minnu li s-socjetà konvenuta ordnat u giet lilha konsenjata l-merkanzija li tagħha qed jintalab il-hlas; (ii) il-merkanzija in kwistjoni giet ordnata minn terza persuna, senjatament Alfred Bajada, u giet konsenjata direttament lili. Għalhekk is-socjetà konvenuta ma hijiex il-legittimu kontradittur tas-socjetà attrici; (iii) dawn il-fatti già ingabu a konjizzjoni tas-socjetà attrici hekk kif is-socjetà konvenuta saret taf illi l-kont tagħha gie debitat bl-ammont meritu ta' dawn il-proceduri, u dana anke permezz ta' zewg ittri bonarji rispettivament datati 14 ta' Dicembru 2004 u 3 ta' Ottubru 2005 kif ukoll permezz ta' nota datata 24 ta' Ottubru 2005 in segwitu ghall-ittra ufficjali bin-Numru 8674/05 ipprezentata mis-socjetà attrici fil-konfront tagħha.

Rat ix-xhieda li ta Ray Satariano waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2007 u d-dokumenti minnu esebiti u markati bhala Dok. "RS1" sa' "RS7"¹ u x-xhieda li ta waqt is-seduta tat-12 ta' Gunju 2007, ix-xhieda li ta Alfred Bajada waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2007, ix-xhieda li ta' Joseph Satariano waqt is-seduti tat-12 ta' Gunju 2007 u ta' l-24 ta' Frar 2009, id-dokumenti esebiti mis-socjetà attrici minn fol. 32 sa' 71 tal-process permezz ta' Nota datata 22 ta' Ottubru 2007, ix-xhieda li ta l-Perit Patrick Grixti Soler waqt is-seduti tas-6 ta' Novembru 2007 u tas-6 ta' Mejju 2009, u d-dokumenti esebiti mis-socjetà attrici bhala Dok. "PG1" sa' "PG3" a fol. 88 sa' 90 tal-process permezz ta' Nota datata 6 ta' Mejju 2009.

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza inkluzi n-Nota ta' Sottomissjonijiet tas-socjetà attrici pprezentata fil-31 ta' Lulju 2009 u n-Nota Responsiva tas-socjetà konvenuta ipprezentata fit-23 ta' Novembru 2009.

¹ Fol. 16 sa' 22 tal-process.

Ikkunsidrat:

Mill-provi prodotti mill-partijiet kontendenti essenzjalment jirrizulta li s-socjetà attrici qed tippretendi hlas minghand is-socjetà konvenuta tas-somma ta' Lm2,065.75 [ekwivalenti ghal €4,811.90] rappresentanti *fornituri ta' attrezz tal-kamra tal-banju, kif ukoll madum fil-proprietà tas-socjetà konvenuta fuq ordni tal-Perit Patrick Grixti Soler ... I-ammont li qegħdin nitolbu huwa bilanc ta' somma akbar, dan il-ghaliex saru tlett (3) pagamenti. Pagament ta' elf u tmien mitt Lira Maltin (Lm1,800) illi sar fil-5 ta' Settembru ta' I-2003, pagament iehor ta' elf u tmien mitt lira Maltin (Lm1,800) illi sar fis-17 ta' Dicembru ta' I-2003 u pagament iehor ta' elf lira Maltin (Lm1,000) li sar fil-11 ta' Mejju ta' I-2004*².

Is-socjetà konvenuta tikkontendi li dan I-ammont ma huwiex dovuta minna lis-socjetà attrici izda huwa dovut lill-imsemmija socjetà minn Alfred Bajada, li rrizulta kien akkwista minghand is-socjetà konvenuta appartament minn blokk ta' appartamenti li għandha f'Tas-Sliema. Skond is-socjetà konvenuta I-hlas huwa dovut minn Alfred Bajada ghaliex il-merkanzija li tagħha qed titlob il-hlas is-socjetà attrici giet ordnata minn u konsenjata lill-istess Alfred Bajada.

Il-Perit Patrick Grixti Soler, rappresentant tas-socjetà konvenuta, xehed illi *naf li kont għamilt konvenju għal bejgh ta' appartament lil Alfred Bajada li xehed f'dawn il-proceduri. Dan beda jordna attrreżzi mingħand Satariano Limited u jitfahom fuq il-kont ta' Scala Developments. Il-ftehim kien illi minbarra I-prezz pattwit Bajada kellu jagħmel xi tibdiliet mill-ispecifications li originarjament għamilt jien. Per eżempju jien kont ser nagħmel certa bibien, izda Bajada ried juza I-mastrudaxxa tieghu u jagħmel tipi oħrajn u ftiehmna illi d-differenza fil-prezz tinqata' mill-kont tal-bejgh tal-proprietà. L-istess gara mal-bajad u in parti l-istess gara wkoll fuq il-madum u I-*

² Xhieda ta' Raymond Satariano waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2007, fol. 13 tal-process.

attrezzi tal-kamra tal-banju. Qed nghid in parti ghaliex Bajjada gab zewg quotations minghand Satariano li kellhom jigu annessi mal-konvenju. Hekk sar u gew iffirmati. Dawn qeghdin a fol 21 Dokument RS6 u fol 22 Dokument RS7. L-affarijet kontenuti f'dawn iz-zewg dokumenti kelli jixtrihom Bajjada u jitnaqqsu mill-prezz tal-fond però l-arrangament ma kienx bejn Scla Developments u Satariano, imma bejn Scala Developments u Bajjada. Fil-fatt minghand Satariano jiena hadt affarijet ohra li kienu ghall-appartamenti ohra u penthouse u dawn hallasthom. Meta gejna biex naghmlu l-kuntratt u nikkunteggjaw il-prezz finali rajna l-affarijet illi gab fuq id-dokumenti li għadni kemm semmejt u sar l-iskont. Il-prezzijiet indikati fuq id-dokumenti tnaqqsu mill-prezz finali tal-fond. Fl-ahħar sibna li kien fadal bilanc ta' elfejn lira favur Scala. F'dak l-istadju jiena għidlu sabiex jew imur hu direttament u jħallas lil Satariano jew inkella jagħtini l-elfejn lira u mmur inhallashom jien. L-importanti li ma jkunx hemm dejn. Però Bajjada li għamel wahda u lanqas l-ohra³.

In kontro-ezami l-Perit Grixti Soler xehed illi naghmel referenza ghax-xhieda tiegħi li tajt fis-6 ta' Novembru 2007 a fol. 74. Fl-ewwel paragrafu jiena għidt li minbarra l-prezz pattwit Alfred Bajjada ried jagħmel xi tibdiliet mill-ispecifications li originarjament kont għamilt jien. Dawn it-tibdiliet ma kienux jinkludu l-attrezzi u l-kamra tal-banju. Waqt il-konvenju Bajjada gab mieghu quotations mingħand Satariano. Jiena rajt il-prezzijiet, qbilt magħhom u għalija l-importanti kien li ma jeċċedix dak il-prezz. Issa imbagħad x'effettivament ordna mingħand Satariano dina kienet kwistjoni ta' Bajjada. A fol. 75 fin-nofs ta' l-ewwel paragrafu jiena għidt illi fl-ahħar sibna illi kien għad fadal bilanc ta' elfejn lira favur Scala. Dan il-bilanc mingħand Bajjada ghaliex hu ried jagħmel upgrades ghax-xogħol li kont se naghmel jien u beda jordna hafna affarijet zejda u jiena bdejt nircievi l-kontijiet tagħhom. Meta mbagħad iltqajna u għamilna l-kontijiet sibna li l-Scala kellha tiehu elfejn lira mingħand Bajjada. Nagħmel referenza ghall-ahħar sentenzi a fol 76 fejn jiena għidt illi strettament l-

³ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tas-6 ta' Novembru 2007, fol. 74 sa' 75 tal-process.

elfejn lira Stariano għandu jehodhom mingħand Bajada u mhux minn għandi nghid illi dawn il-flus jirriflettu l-attrazzi illi Bajada ordna direttament mingħand Satariano u li ma kienux pattwiti bejnietna kif jidher fil-konvenju illi konna iffirmajna⁴.

Alfred Bajada jikkonferma li huwa kien dahal f'konvenju mas-socjetà konvenuta biex jakkwista appartament f'*finished state* mingħandha u b'mod partikolari fir-rigward tal-kmamar tal-banju jghid illi kien intlaħaq fethim bejnu u s-socjetà konvenuta fis-sens li dawn *kellhom jithallsu mis-socjetà konvenuta*. *Jiena mort għand Satariano u ordnajt il-kamra tal-banju u giet delivered u ffirmajt għaliha jien. Jiena pretendejt illi l-kamra tal-banju kellha tithallas mis-socjetà konvenuta, kif rappreżzata mill-Perit, peress illi fuq il-konvenju kien hemm miktab illi l-appartament kelli jkun finished. B'dan fhimt, u fehem ukoll il-Perit, illi l-kamra tal-banju kellha tithallas mis-socjetà konvenuta ghax hija parti mill-finishing tal-fond ... Sakemm għamilna l-kuntratt ma kien hemm l-ebda problema ta' xejn. Wara l-kuntratt imbagħad, il-Perit qalli illi kien hemm xi differenzi ma' Satariano. Sar appuntament ma' Satariano, li għaliha jiena kont prezenti, kif ukoll Accountant. Liema appuntament sar fl-ufficċju tas-Sur Satariano. Wasalna għal konkluzjoni illi kien hemm xi differenza ta' hamsa u sittin lira Maltin (Lm65), li jiena accettajt illi nhallas u filghaxija stess jiena mort bic-cekk lest għand il-Perit. Ta' x'hix verament kienet dik il-hamsa u sittin lira Maltin (Lm65) jiena ma nafx, imma ma ridtx infettaq. Għal daqshekk biss ma kontx ser naqla' kwistjonijiet u allura qbadt u hallasthom ... Nixtieq nghid ukoll illi jiena zammejt elfejn lira Maltin (Lm2,000) bhala retention money għal xogħol illi ma kienx għadu lest fil-fond u l-Perit kien jghidli biex nagħtihi dawn l-elfejn lira Maltin (Lm2,000) halli hu jmur iħallas lil Satariano u jien kont nghidlu illi jiena ma kellix x'naqsam ma' Satariano u jekk kelli x'naqsam ma' xi hadd kien biss mieghu, cioè mal-Perit⁵.*

⁴ Seduta tas-6 ta' Mejju 2009, fol. 91 sa' 92 tal-process.

⁵ Xhieda ta' Alfred Bajada waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2007, fol. 23 sa' 24 tal-process.

Minn dawn il-fatti jirrizulta car li la s-socjetà konvenuta u lanqas Alfred Bajada ma huma b'xi mod qed jikkontestaw id-dritt tas-socjetà attrici li tithallas is-somma ta' Lm2,065.75 [ekwivalenti ghal €4,811.90] minnha pretiza izda, qed jikkontestaw l-identità tad-debitur tagħha fejn kull wieħed minnhom jippretendi li l-bilanc pretiz għandu jithallas mill-iehor.

Din hija appuntu s-sitwazzjoni li giet rinfaccjata biha s-socjetà attrici kif johrog car mix-xhieda mogħtija minn Ray Satariano waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2007: *meta imbagħad, ahna bagħtna l-kont lil Scala Developments, is-Sur Grixti Soler kien cempilli u qalli li dak il-kont kien dovut minn Alfred Bajada. Meta qed nirreferi għal kont, qed nagħmel referenza għal bilanc. Però imbagħad meta jiena kellimt lil Alfred Bajada, dan gabli l-istima illi kienet iffirmata mill-Perit Grixti Soler. Is-Sur Bajada qalli illi skond l-agreement illi ghamel mas-socjetà konvenuta fuq il-konvenju, din is-socjetà kellha thallas ghall-affarijiet illi xtara minn għandna*⁶.

Fil-fehma tal-Qorti d-determinazzjoni tal-vertenza odjerna tiddependi fuq l-identifikazzjoni tar-relazzjonijiet guridici li nholqu, jekk inholqu, bejn is-socjetà attrici, is-socjetà konvenuta u Alfred Bajada.

Ma hemm ebda dubju li nholqot relazzjoni guridika bejn is-socjetà konvenuta u Alfred Bajada u martu bis-sahha tal-konvenju datat 17 ta' Mejju 2001⁷ relativ għat-trasferiment favur il-konjugi Bajada ta' appartament f'*finished state* fi blokk ta' appartamenti f'Nru.41, Tignè Sea Front, Sliema.

Inholqot relazzjoni guridika wkoll bejn Bajada u s-socjetà attrici meta dan ghazel u effettivament ordna l-kmamar tal-banju u tagħmir relativ mingħandha.

Izda, hija l-fehma ta' din il-Qorti li fl-isfond tas-sitwazzjoni kkreata bejn is-socjetà konvenuta u Bajada bis-sahha ta' l-imsemmi konvenju tas-17 ta' Mejju 2001, partikolarment

⁶ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2007, fol. 13 tal-process.

⁷ Vide fol. 36 sa' 40 tal-process.

in forza tal-Klawsola Numru 18 ta' dak il-konvenju⁸, u b'diversi atti sussegwenti tas-socjetà konvenuta stess, inholqot relazzjoni guridika bejn is-socjetà attrici u s-socjetà konvenuta li effettivamente irrimpjazzat ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-istess socjetà attrici u Alfred Bajada.

Din ir-relazzjoni guridika bejn is-socjetà attrici u s-socjetà konvenuta nholqot ghaliex l-istess socjetà konvenuta assumiet id-dejn ta' Alfred Bajada fil-konfront tas-socjetà attrici.

Il-principji guridici centrali ghall-istitut ta' l-assunzioni tad-dejn ta' haddiehor essenzjalment huma: (i) *l'assunzione del debito per parte di un terzo è una figura giuridica diversa dalla fidejussione, poichè, chi assume un debito si obbliga in via principale, a differenza del fidejussiore. Essa è anche diversa dalla novazione siccome non importa necessariamente la liberazione del debitore* – **Bartolo v. Vigo**, deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-7 ta' Gunju 1929⁹; (ii) *l-assunzioni tad-dejn jippresupponi li l-obbligazioni tkun giet assunta minn dak li jkun b'mod principali. Dan fis-sens ta' "constitutum debiti alieni" ossija tal-"animus solvendi debiti alieni" tad-dritt Ruman (Kollez. Vol. XLI – ii – 924). Josserva l-Baudry (Fideiussione para 916) "la promessa di pagare il debito altrui non è una vera fideiussione; essa costituisce una obligazione principale che non concede il beneficio di divisione o di escusione* – **P J Sutters Company Limited v. Michael Debono, Appell Civili Nru. 763/02** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fit-28 ta' April 2004; (iii) *il-kuncett ta' assunzioni ta' dejn ta' haddiehor mhux mehtieg li jirrizulta minn kitba, u jista' jigi pruvat bil-mezzi kollha li tippermetti l-ligi, però tali prova trid tkun cara, certa u konkludenti* – **Attard & Co Limited v. MA Supermarkets Limited et, Citaz. Nru. 34/02TM** deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fl-20 ta' Marzu 2003; u (iv) sabiex ikun hemm assunzioni ta' dejn hemm bzonn li *l-obbligazioni ta' haddiehor jagħmilha tieghu min jassumiha. Il-fatt li wieħed iħallas xi flus akkont ta' dejn, li mhux tieghu ma jfissirx, li huwa*

⁸ Fol. 39 tal-process.

⁹ Kollezzjoni ta' Decizjonijiet tal-Qrati Superjuri ta' Malta – Volum XXVII – i – 817.

assuma dak id-dejn – Zammit v. Frendo Azzopardi,
deciza mill-Qorti tal-Kummerc fl-14 ta' Mejju 1943.

Meta l-fattispecie tal-kaz in ezami, rizultanti mill-provi prodotti mill-partijiet kontendenti, jigu ezaminati fid-dawl tal-precitati principji guridici, kjarament tirrizulta da parte tas-socjetà konvenuta l-assunzjoni tad-dejn ta' Alfred Bajada fil-konfront tas-socjetà attrici, b'dana li s-socjetà attrici gustament tippretendi l-hlas tal-bilanc ta' Lm2,065.75 [ekwivalenti ghal €4,811.90] minghand is-socjetà konvenuta.

Jibda biex jigi osservat illi bis-sahha tal-Klawsola Numru 18 tal-konvenju datat 17 ta' Mejju 2001, is-socjetà konvenuta u l-konjugi Bajada ftehmu fis-sens seguenti: *Vendor undertakes to complete at his expense the following works: (a) the bathroom tiles, (b) the bathroom chrome fittings, (c) the sanitary ware, (d) the wall tiles in the kitchen. All the above items are to be chosen by the purchaser in accordance with a quality standard agreed to between the parties as described in the attached Document "E"* – li jikkonsisti fiz-zewg dokumenti Dok. "RS6" u Dok. "RS7" a fol. 21 u 22 tal-process.

Din il-klawsola ma thalli ebda lok ta' interpretazzjoni u jirrizulta ferm car li s-socjetà konvenuta assumiet fil-konfront tal-konjugi Bajada l-obbligu li thallas ghall-materjal ghall-kmamar tal-banju u madum tal-kcina minnhom maghzul minghand is-socjetà attrici.

Ghalkemm l-assunzjoni ta' dan id-dejn twieldet minn ftehim bejn is-socjetà konvenuta u Alfred Bajada, dan ma baqghax ftehim ta' bejniethom it-tnejn biss ghaliex mill-provi, u partikolarment mill-agir ta' l-istess socjetà konvenuta, jirrizulta b'mod car li s-socjetà attici giet involuta b'mod dirett f'dan l-istess ftehim.

In effetti s-socjetà attrici giet infurmata bil-ftehim li kien hemm bejn is-socjetà konvenuta u Alfred Bajada u martu u accettat li tithallas minghand is-socjetà konvenuta tant illi d-delivery notes tal-materjal ordnat u konsenjat fl-appartament ta' Bajada u fatturi relativi, ilkoll inhargu fuq

Kopja Informali ta' Sentenza

is-socjetà konvenuta u mhux fuq Alfred Bajada¹⁰. Ir-ricevuti tal-pagamenti effettwati mis-socjetà konvenuta anke ghall-materjal maghzul u ordnat minn Alfred Bajada wkoll inhargu fuq isem is-socjetà konvenuta u mhux fuq isem l-istess Alfred Bajada¹¹.

Da parte tagħha s-socjetà konvenuta qatt ma kkontestat il-fatturi li kienet tircievi mingħand is-socjetà attrici, lanqas għal dak li jirrigwarda l-materjal ordnat minn u konsenjat lil Bajada. In effetti mill-*statement of account* esebit a fol. 32 tal-process jirrizulta car li s-socjetà konvenuta baqghet teffettwa hlasijiet b'mod regolari sal-11 ta' Mejju 2004¹² fejn l-ahhar pagament akkонт effettwat kien fl-ammont ta' Lm1,000. Ir-ricevuti li inhargu mis-socjetà attrici favur is-socjetà konvenuta wkoll qatt ma gew kontestati minn din ta' l-ahhar.

Fil-fehma tal-Qorti dan kollu, u partikolarment ir-ricevuti mahruga favur is-socjetà konvenuta, juri b'mod car li l-istess socjetà konvenuta ma kenix qed thallas akkont dejn ta' haddiehor izda kjarament għamlet dak id-dej�n tagħha u kienet qed teffettwa hlasijiet f'isimha u mhux f'isem terzi persuni.

Il-Perit Patrick Grixti Soler għas-socjetà konvenuta jipprova jargumenta li huwa qatt ma awtorizza lis-socjetà attrici biex taddebita l-materjal ordnat minn u konsenjat lil Alfred Bajada fuq il-kont tas-socjetà konvenuta izda dak minnu affermat ftit li xejn jirrizulta kredibbli meta jigi kkunsidrat li l-fatturi li kienu johorgu mis-socjetà attrici fuq is-socjetà konvenuta ma kienux jigu kontestati minnha, anzi kif ingħad kienet teffettwa hlasijiet akkонт b'mod regolari.

Barra minhekk jirrizula fattur iehor li jikkontrasta ferm mad-difiza adottata mis-socjetà konvenuta f'dawn il-proceduri.

¹⁰ Vide dokumenti a fol. 41 sa' 71 tal-process.

¹¹ Dok. "RS3" sa' Dok. "RS5" a fol. 18 sa' 20 tal-process.

¹² Vide wkoll *statement of account* Dok. "RS1" esebit a fol. 16 tal-process.

Fix-xhieda tieghu waqt is-seduta tas-6 ta' Novembru 2007, il-Perit Patrick Grixti Soler stqarr illi *meta gejna* [is-socjetà konvenuta u Alfred Bajada] *biex naghmlu l-kuntratt u nikkunteggjaw il-prezz finali rajna l-affarijiet illi gab fuq id-dokumenti li għadni kemm semmejt u sar l-iskont. Il-prezzijiet indikati fuq id-dokumenti tnaqqsu mill-prezz finali tal-fond. Fl-ahhar sibna li kien fadal bilanc ta' elfejn lira favur Scala.* **F'dak l-istadju jiena ghidlu sabiex jew imur hu direttament u jhallas lil Satariano jew inkella jagħtini l-elfejn lira u mmur inhallashom jien. L-importanti li ma jkunx hemm dejn**¹³.

Jekk verament is-socjetà konvenuta qatt ma qieset lis-socjetà attrici bhala kreditrici tagħha fir-rigward tal-prezz tal-materjal ordnat minn u konsenjat lil Bajada, partikolarmen għal dak li jirrigwarda l-bilanc pretiz, x'sens jagħmel li tinsisti li ma jkunx hemm dejn pendent fil-konfront ta' din is-socjetà? Fil-fehma tal-Qorti din il-preokkupazzjoni tal-Perit Grixti Soler tindika haga wahda biss – illi in verità is-socjetà konvenuta hija ben konsapevoli u accettanti tal-fatt li hija debitrici tas-socjetà attrici u li din ta' l-ahhar għandha dritt ta' azzjoni fil-konfront tagħha ghall-hlas ta' kwalunkwe bilanc pendent fuq il-materjal ordnat minn u konsenjat lil Alfred Bajada.

B'hekk kontra dak pretiz mis-socjetà konvenuta, hija effettivament hi legittimu kontradittur tas-socjetà attrici u għandha l-obbligu li thallas lill-istess imsemmija socjetà l-bilanc minnha reklamat permezz tal-proceduri odjerni.

Mill-provi jirrizulta li fil-mori tal-konvenju u sakemm gie konsenjat il-materjal kollu ordnat minn Bajada ma kienx hemm problemi la bejn is-socjetà konvenuta u Bajada u wisq inqas fil-konfront tas-socjetà attrici fir-rigward tal-hlasijiet dovuti lilha. Madanakollu jidher illi meta gie konkluz il-kuntratt ta' trasferiment bejn is-socjetà konvenuta u l-konjugi Bajada, inqala' xi disgwid bejniethom u s-socjetà attrici nqabdet fin-nofs bil-konsegwenza li ma thallsitx il-bilanc lilha dovut.

¹³ Fol. 75 tal-process. Enfasi tal-Qorti.

Il-fatt li nholoq disgwid bejn is-socjetà konvenuta u Alfred Bajada huwa minn entrambe rikonoxxut izda, kull wiehed minnhom jaghti raguni ghal kollox diversa minn ta' l-iehor ghal dan id-disgwid.

Alfred Bajada jghid illi jiena zammejt elf Lira Maltin (Lm2,000) bhala retention money ghal xoghol illi ma kienx għadu lest fil-fond u l-Perit kien jghidli biex nagħtih dawn l-elfejn lira Maltin (Lm2,000) halli hu jmur iħallas lil Satariano u jiena kont nħidlu illi jiena ma kellix x'naqsam ma' Satariano u jekk kelli x'naqsam ma xi hadd kien biss mieghu, u cioè mal-Perit¹⁴.

Min-naha l-ohra s-socjetà konvenuta tikkontendi li meta gejna biex nagħmlu l-kuntratt u nikkuneggjaw il-prezz finali rajna l-affarijiet illi gab fuq id-dokumenti li għadni kemm semmejt u sar l-iskont. Il-prezzijiet indikati fuq id-dokumenti tnaqqsu mill-prezz finali tal-fond. Fl-ahhar sibna li kien fadal bilanc ta' elfejn lira favur Scala¹⁵... Alfred Bajada ried jagħmel xi tibdiliet mill-ispecifications li originarjament kont għamilt jien. Dawn it-tibdiliet ma kienux jinkludu l-atrezzi u l-kmamar tal-banju. Waqt il-konvenju Bajada gab mieghu quotations mingħand Satariano. Jiena rajt il-prezzijiet, qbilt magħhom u għalija l-importanti kien li ma jeċċedix dak il-prezz. Issa mbaghad x'effettivament ordna mingħand Satariano dina kienet kwistjoni ta' Bajada ... jiena ghidt illi fl-ahhar sibna illi kien għad fadal bilanc ta' elfejn lira favur Scala. Dan il-bilanc mingħand Bajada ghaliex hu ried jagħmel upgrades għax-xogħol li kont se nagħmel jien u beda jordna hafna affarrijiet zejda u jiena bdejt nircievi l-kontijiet tagħhom. Meta mbaghad iltqajna u għamilna l-kontijiet sibna li l-Scala kellha tiehu elfejn lira mingħand Bajada ... jiena ghidt illi strettament l-elfejn lira Satariano għandu jehodhom mingħand Bajada u mhux mingħandi. Nghid illi dawn il-flus jirriflettu l-attrazzi illi Bajada ordna direttament mingħand Satariano u li ma kienux pattwiti bejnieta kif jidher fil-konvenju illi konna ffirmajna¹⁶.

¹⁴ Xchieda mogħtija waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2007, fol. 24 tal-process.

¹⁵ Xchieda mogħtija mill-Perit Patrick Grixti Soler waqt is-seduta tad-6 ta' Novembru 200, fol. 75 tal-process.

¹⁶ Xchieda mogħtija mill-Perit Patrick Grixti Soler waqt is-seduta tas-6 ta' Mejju 2009 fol. 91 u 92 tal-process.

Il-Qorti hija tal-fehma li hi x'inhi l-vera raguni li wasslet għad-disgwid bejn is-socjetà konvenuta u Alfred Bajada – sia jekk hijiex kwistjoni ta' xogħliliet mhux esegwiti da parte tas-socjetà konvenuta jew inkella hijiex kwistjoni ta' *overspending* da parte tal-konjugi Bajada – din tikkoncerna lilhom biss u f'kull wiehed miz-zewg kazi imsemmija għandhom rimedji disponibbli fil-konfront ta' xulxin.

Is-socjetà attrici ma għandhiex tigi involuta f'tali kwistjonijiet ta' bejniethom u għalhekk ma għandhiex tigi mcaħħda mid-dritt li tithallas ghall-materjal konsenjat lil Bajada, liema hlas, fid-dawl ta' dak kollu iktar 'I fuq ikkunsidrat, huwa u jibqa' lilha dovut mis-socjetà konvenuta.

Għal kull buon fini jigi osservat illi anke jekk ghall-grazzja ta' l-argument Alfred Bajada effettivament ordna affarijiet differenti minn dak originarjament miftiehem bejnu w is-socjetà konvenuta bil-konsegwenza li l-imsemmija socjetà inkorriet jew se tinkorri fi spejjeż iktar minn dak originarjament miftiehem mieghu, il-Qorti għandha d-dubji tagħha dwar kemm dawn it-tibdiliet u spejjeż zejda kienu fil-verità jikkoncernaw il-materjal ornat mingħand is-socjetà attrici.

Dan id-dubju jinsorgi minn dak affermat mill-istess Perit Patrick Grixti Soler waqt il-kontro-ezami tieghu¹⁷: *Alfred Bajada ried jagħmel xi tibdiliet mill-ispecifications li originarjament kont għamilt jien. Dawn it-tibdiliet ma kienux jinkludu l-atrezzu u l-kmamar tal-banju*¹⁸.

Jigi in fine osservat li l-bilanc pretiz mis-socjetà attrici ma jirrapprezentax biss materjal ornat minn u konsenjat lil Alfred Bajada, izda in parte jirrapprezenta wkoll materjal iehor minnha mibjugh u konsenjat lis-socjetà konvenuta ghall-finijiet ta' *finishing* ta' appartamenti ohra fil-blokk ta' appartamenti f'Nru.41, Tignè Sea Front, Sliema.

¹⁷ Seduta tas-6 ta' Mejju 2009, fol. 91 tal-process.

¹⁸ Enfasi tal-Qorti.

Joseph Satariano xehed illi *I-ordni a fol 21 u 22 saret mis-Sur Bajada u ghal fond tieghu 41, Tigne Seafront*. Però, *bhalma già ghedt, kellna relazzjonijiet tajbin mal-Perit u gieli ha xi affarijiet ohra għall-istess block*. Allura *I-bilanci illi kien fadal għaqqdnihom mal-merkanzija illi giet konsenjata fil-flat number 41¹⁹*.

In effetti meta s-socjetà attrici pprezentat il-fatturi pertinenti ghall-bilanc minnha pretiz hija indikat fuq l-istess fatturi liema minnhom huma pertinenti għall-materjal ordnat minn u konsenjat lil Alfred Bajada. Isegwi għalhekk illi l-fatturi l-ohra jirreferu għal materjal iehor ordnat mis-socjetà konvenuta għal appartamenti ohra fl-istess blokk.

Il-Perit Patrick Grixti Soler jirrikonoxxi illi tul iz-zmien huwa ha materjal iehor mingħand is-socjetà attrici għal appartamenti ohra u *I-penthouse* fil-blokk f'Numru 41, Tignè Sea Front, Sliema, izda jikkontendi li dan il-materjal gie imħallas mis-socjetà konvenuta u għalhekk kwalunkwe bilanc illum pretiz mis-socjetà attrici huwa interament lilha dovut minn Alfred Bajada.

Apparte dak kollu già kkunsidrat dwar min minn huwa dovut il-bilanc pendenti għall-materjal ordnat minn u konsenjat lil Alfred Bajada, il-Qorti tinnota li ghalkemm firrigward ta' materjal ordnat mis-socjetà konvenuta u lilha konsenjat għal appartamenti ohra l-Perit Grixti Soler jallega l-pagament, huwa ma ressaq ebda prova in sostenn ta' tali allegazzjoni u b'hekk il-pretensjoni tieghu tirrizulta għal kollox infondata in kwantu mhux sodisfacentement ippruvata.

Għal din ir-raguni wkoll għalhekk, il-bilanc ta' Lm2,065.75 [ekwivalenti għal €4,811.90] huwa dovut kollu kemm hu lis-socjetà attrici mis-socjetà konvenuta.

Għal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeċiedi l-kawza billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tas-socjetà konvenuta, tilqa' t-talba tas-socjetà attrici u tikkundanna lis-socjetà konvenuta thallasha s-somma ta' €4,811.90 (ekwivalenti

¹⁹ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tat-12 ta' Gunju 2007, fol. 29 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

ghal Lm2,065.75), bl-imghax legali dekoribbli mill-11 ta' Mejju 2004 (id-data ta' l-ahhar pagament effettuat mis-socjetà konvenuta) sad-data ta' l-effettiv pagament.

L-ispejjez ta' dawn il-proceduri għandhom jigu soppportati interament mis-socjetà konvenuta.

19 Xhieda moghtija waqt is-seduta tat-12 ta' Gunju 2007,
fol. 29 tal-process.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----